

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره های نظری و عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده پزشکی

عنوان درس: انگل شناسی پزشکی

نوع و تعداد واحد¹: 1/6 واحد انگل شناسی نظری و 0/4 انگل شناسی عملی

نام مسئول درس: دکتر راحله رفیعی

مدرسان: دکتر الهام رزمجو- دکتر احمد رضا معمار- دکتر فاطمه طباطبایی- دکتر علیرضا بدیرزاده- دکتر سعیده هاشمی-

دکتر راحله رفیعی

پیش نیاز/ همزمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی عمومی / علوم پایه

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی و رشته تخصصی: انگل شناسی پزشکی

محل کار: گروه انگل شناسی و قارچ شناسی دانشکده پزشکی

تلفن تماس: 86703263-86703271

نشانی پست الکترونیک: r.rafaei@iums.ac.ir / r.rafaei@gmail.com

¹نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس

در این درس دانشجویان با عوامل اتیولوژیک، چرخه حیات، راه انتقال، پاتوژن، روش های نمونه گیری، درخواست نوع آزمایش و تشخیص آزمایشگاهی، روش های پیشگیری و کنترل بیماری های انگلی (با ذکر موارد بالینی آن ها) آشنا می شوند.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

انتظار می رود دانشجو در پایان این درس با عوامل انگلی ایجاد کننده بیماری ها آشنا شده باشد. انگل های مهم بیماریزا را به تفکیک تعلق داشتن به گروه های تک یاخته ای و کرمی بشناسد. مورفولوژی، چرخه های زندگی، راه های انتقال، مخازن، میزبان ها، نقش بندپایان به عنوان ناقلین بیولوژیک و مکانیکی در انتقال، بیماریزایی و علائم بالینی اختصاصی هر یک از آن ها را بشناسد. از انتشار جغرافیایی هر یک از عفونت های انگلی، وضعیت بروز و شیوع آن ها خصوصا در مناطق مختلف کشور ایران آگاهی داشته باشد و روش های پیشگیری و کنترل هر یک از بیماری های انگلی را بشناسد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

در پایان دوره دانشجو می تواند:

در حیطه شناختی:

کرم های مهم از نظر پزشکی را با چرخه زندگی، مخازن، راه های انتقال و اپیدمیولوژی آن نام ببرد

تک یاخته های مهم از نظر پزشکی را با چرخه زندگی، مخازن، راه های انتقال و اپیدمیولوژی آن نام ببرد

بندپایان مهم از نظر پزشکی را با چرخه زندگی، مخازن، راه های انتقال و اپیدمیولوژی آن نام ببرد

در حیطه روان - حرکتی:

کرم ها، تک یاخته ها و بندپایان مختلف و مهم از نظر پزشکی را در زیر میکروسکوپ از هم تمییز دهد.

از روی علائم بالینی به حضور این عوامل ایجاد کننده بیماری پی ببرد.

عاطفی:

از نحوه انتشار انگل ها آگاهی یافته و روش های درمان و پیشگیری و کنترل آن را بکار ببندد.

نگرش دانشجو نسبت به عوامل انگلی و انتشار آن ها تغییر یابد.

رویکرد آموزشی^۱:

□ مجازی^۲

□ حضوری

□ ترکیبی^۳

1. Educational Approach
2. Virtual Approach
3. Blended Approach

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی آماده شده به همراه کلاس های مجازی و تعاملی، Self-directed learning (SDL)، virtual microscopy (VM)، (SDL)

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی و یادگیری مبتنی بر سناریو می باشد، Project Based Self-directed learning (SDL)، microscopy ، Learning (PBL)

رویکرد ترکیبی

در صورت آماده بودن کلاس درس ترجیح مدرسین با رویکرد حضوری است اما در صورت فراهم نبودن کلاس، یا تعطیلات پیش بینی نشده، الزام مجازی شدن توسط مدیران بالا دست و یا هر نوع پیشامد غیر قابل پیش بینی، رویکرد مجازی انتخاب خواهد شد.

وسایل کمک آموزشی:

وایت برد، پروژکتور اسلاید، فیلم های آموزشی و محتوای تولید شده، استفاده از میکروسکوپ

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی ایران - دانشکده پزشکی

برنامه آموزش دروس نظری و عملی انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی

مقطع دکتری پزشکی، نیمسال دوم سال تحصیلی 1403-1404

گروه آموزشی: انگل شناسی و قارچ شناسی،

محل تشکیل کلاس: دوشنبه ها سالن شهید هاشمی نژاد و سه شنبه ها سالن رجایی

جدول زمان بندی درس: انگل شناسی نظری (1/6 واحد) - مسئول درس دکتر راحله رفیعی

ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان مطلب (نظری)	روش تدریس	نام مدرس
1	1403/11/29	8-10	کلیات انگل شناسی - کلیات سستوده‌ها، سودوفیلیدها	سخنرانی تعاملی و یادگیری مبتنی بر سناریو می باشد، PBL، SDL	دکتر رفیعی
2	1403/11/30	13-15	سیکلو فیلیده‌ها، تنیده‌ها	سخنرانی تعاملی	دکتر طباطبایی
3	1403/12/06	8-10	کلیات ترماتودها، ترماتودهای کبدی و روده ای	سخنرانی تعاملی	دکتر رزمجو
4	1403/12/07	13-15	ترماتودهای ریوی و خونی	سخنرانی تعاملی	دکتر رزمجو
5	1403/12/13	8-10	کلیات نماتودها، آسکاریس، اکسیور، تریکوسفال، تریکوسترنیلوس، کرم‌های قلابدار	سخنرانی تعاملی	دکتر بدیرزاده
6	1403/12/14	13-15	تریشین، استرنیلوئیدس، پیوک، لاروهای مهاجر و فیلرها	سخنرانی تعاملی	دکتر بدیرزاده
7	1403/12/20	8-10	کلیات تک یاخته شناسی، کلیات آمیب‌ها	سخنرانی تعاملی	دکتر بدیرزاده
8	1403/12/21	13-15	آمیب هیستولیتیکا، آمیب‌های آزادی	سخنرانی تعاملی	دکتر رزمجو
9	1404/01/18	8-10	تاژکداران دستگاه گوارش و تناسلی، مژه‌داران، بلاستوسپیستیس	سخنرانی تعاملی	دکتر معمار
10	1404/01/19	13-15	کوکسیدیاها، پنوموسیستیس	سخنرانی تعاملی	دکتر معمار
11	1404/01/25	8-10	تاژکداران خون و بافت: لیشمانیاها	سخنرانی تعاملی	دکتر هاشمی
12	1404/01/26	13-15	تاژکداران خون و بافت: ادامه لیشمانیا، تریپانوزوم‌ها	سخنرانی تعاملی	دکتر هاشمی
13	1404/02/01	8-10	انگل های مالاریای انسان	سخنرانی تعاملی	دکتر طباطبایی
14	1404/02/02	13-15	توکسوپلازما گوندی	سخنرانی تعاملی	دکتر طباطبایی
15	1404/02/08	8-10	کلیات بندپایان و اهمیت آنها در انتقال عوامل بیماریزا	سخنرانی تعاملی و یادگیری مبتنی بر سناریو می باشد، PBL، SDL	دکتر رفیعی
16	1404/02/09	13-15	روش های مبارزه با انواع بندپایان	سخنرانی تعاملی و یادگیری مبتنی بر سناریو می باشد، PBL، SDL	دکتر رفیعی

منابع اصلی جهت مطالعه و آزمون:

دانشگاه علوم پزشکی تهران

آخرین چاپ Medical Parasitology , Markell یا ترجمه آن

واحد برنامه ریزی آموزشی دانشگاه ع.پ.ب. ایران

جدول زمان بندی درس: انگل شناسی عملی (0/4 واحد) - مسئول درس دکتر راحله رفیعی

زمان کلاس های عملی چهارشنبه گروه 1031 و 1032: (10-8)؛ گروه 1021 و 1022: (12-10)؛ گروه 1011 و 1012: (15-13)

محل برگزاری کلاس: آزمایشگاه انگل شناسی و قارچ شناسی واقع در دپارتمان انگل شناسی و قارچ شناسی، دانشکده پزشکی، طبقه اول

ردیف	تاریخ	عنوان مطلب (عملی)	استاد	مدرسین	روش تدریس
1	1403/12/01	کرم شناسی (سسئود ها)	دکتر رفیعی دکتر طباطبایی	خانم علیپور همکاران (خانم شفقی)	Microscopy
2	1403/12/08	کرم شناسی (ترماتود ها)	دکتر رزمجو	خانم علیپور همکاران (خانم شفقی)	Microscopy
3	1403/12/15	کرم شناسی (نماتود ها)	دکتر بدیرزاده	خانم علیپور همکاران (خانم شفقی)	Microscopy
4	1403/12/22	تک یاخته شناسی (آمیب ها، تاژک داران گوارشی و تناسلی، مژه داران و کوکسیدیاها)	دکتر رزمجو دکتر معمار	خانم شفقی همکاران (خانم علیپور)	Microscopy
5	1404/01/20	تک یاخته شناسی (تاژک داران خون و بافت)	دکتر هاشمی	خانم شفقی همکاران (خانم علیپور)	Microscopy
6	1404/01/27	تک یاخته شناسی (مالاریا و توکسوپلازما)	دکتر طباطبایی	خانم شفقی همکاران (خانم علیپور)	Microscopy
7	1404/02/03	حشره شناسی	دکتر رفیعی	خانم علیپور همکاران (خانم شفقی)	Microscopy

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس¹

تکالیف مورد انتظار دانشجو:

شرکت در امتحان انگل شناسی تئوری میان ترم

فعالیت های مورد انتظار دانشجو:

در کلاس های عملی و نظری حضور فعال داشته باشد و در بحث های کلاسی شرکت کند

شرایط حضور و غیاب دانشجو:

میزان غیبت بیش از 4 جلسه در کلاس تئوری و بیش از 2 جلسه در کلاس عملی، منجر به ممانعت از شرکت فرد در امتحان پایان ترم خواهد شد.

روش ارزیابی دانشجو:

- آزمون دروس نظری به صورت MCQ questions

- آزمون پایان ترم عملی تشخیص انگل های مختلف زیر میکروسکوپ می باشد

نحوه ارزشیابی و درصد نمره:

دروس نظری به 2 قسمت تقسیم می شود و آزمون میان ترم 50 درصد نمره و آزمون پایان ترم 50 درصد باقی مانده نمره را خواهد داشت.

آزمون عملی پایان ترم به صورت مهارتی و تشخیص انگل ها در زیر میکروسکوپ برگزار خواهد شد و 95 درصد نمره را دارد و شرکت فعال در کلاس عملی، پوشیدن روپوش و رعایت نظم و انضباط جلسات عملی، 5 درصد نمره عملی محسوب می شود.

نحوه برگزاری آزمون

- بر اساس بلوپرینت ضمیمه سوال چهار گزینه ای از هر مبحث طرح خواهد شد

- آزمون پایان ترم عملی به صورت آسکی و با تشخیص 19 لام انگل شناسی برگزار می شود

منابع به تفکیک اصلی و پیشنهادی:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

الف) کتب:

1. Markell and Voge's Medical Parasitology 9th edition
2. تک یاخته شناسی پزشکی مولفین: دکتر غلامحسین ادریسیان، دکتر مصطفی رضاییان، دکتر مهدی قربانی، دکتر حسین کشاورز، دکتر مهدی محبعلی
3. کرم شناسی پزشکی دکتر فریدون ارفع - آخرین چاپ و کرم شناسی دکتر صائبی
4. محتوای الکترونیکی: فایل های پاورپوینتی که توسط اساتید در اختیار دانشجویان قرار می گیرد

¹ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

Topic	Impact Freq IF			IF/Weight	Number	Mean	T1	T2	T3
کلیات انگل شناسی – کلیات سستوده‌ها، سودوفیلیدها	3	2	6	0.0606061	3.878788	4	1	2	1
سیکوفیلیدها، تنیده‌ها	2	3	6	0.0606061	3.878788	4	0	3	1
کلیات ترماتودها، ترماتودهای کبدی و روده ای	3	3	9	0.0909091	5.818182	6	1	3	2
ترماتودهای ریوی و خونی	2	2	4	0.040404	2.585859	2	0	1	1
کلیات نماتودها، آسکاریس، اکسپور، تریکوسفال، تریکوسترنزیلوس، کرم‌های قلابدار	2	3	6	0.0606061	3.878788	4	1	2	1
تریشین، استرنزیلوتیدس، پیوک، لاروهای مهاجر و فیلرها	3	2	6	0.0606061	3.878788	4	0	3	1
کلیات تک یاخته شناسی، کلیات آمیب‌ها	2	2	4	0.040404	2.585859	2	0	1	1
آمیب هیستولیتیکا، آمیب‌های آزادزی	3	3	9	0.0909091	5.818182	6	1	3	2
تازکداران دستگاه گوارش و تناسلی، مژه‌داران، بلاستوسیستیس	3	3	9	0.0909091	5.818182	6	1	3	2
کوکسیدیاها، پنوموسیستیس	2	2	4	0.040404	2.585859	2	0	1	1
تازکداران خون و بافت: لیشمانیاها	3	3	9	0.0909091	5.818182	6	1	3	2
تازکداران خون و بافت: ادامه لیشمانیا، تریپانوزوم‌ها	3	1	3	0.030303	1.939394	2	0	1	1
انگل های مالاریای انسان	2	3	6	0.0606061	3.878788	4	1	2	1
توکسوپلازما گوندی	2	3	6	0.0606061	3.878788	4	1	2	1
کلیات بندپایان و اهمیت آنها در انتقال عوامل بیماریزا	2	3	6	0.0606061	3.878788	4	0	3	1
روش های مبارزه با انواع بندپایان	3	2	6	0.0606061	3.878788	4	1	3	0
sum	40	40	99	1	64	64	9	36	19
%							14	56	30